

Comunicat dirigit al Comit  d'Experts del Consell d'Europa que evalua el compliment de la Carta Europea de les Llengües Regionals o Minoritàries per parts dels Estats membres

El Comit  d'Experts, en el seu últim informe, de 9 d'octubre de 2019, sobre l'estat de les llengües minoritàries en Espanya, ha deixat de denominar *valencià* a la llengua pròpia de la Comunitat Valenciana (el seu únic nom oficial, segons lo establert en l'Estatut d'Autonomia valencià), per a passar a denominar-la "*valencià/català*". Adem s, també per primera volta, no considera l'idioma valencià de manera separada, sino que el contempla subordinat al català.

A pesar de no haver-se produït ningun canvi legislatiu o normatiu els últims anys, dit Comit , que en tots els seus informes anteriors, emesos des de l'adhesió d'Espanya a la Carta en 2001 fins a 2018, havia respectat tant el nom oficial com l'entitat diferenciada de la llengua valenciana, en contra dels propis actes, ha canviat ara sorpresivament la seua postura "*d'acort en l'informació i documentació i documents rebuts de la Generalitat Valenciana i l'Acadèmia Valenciana de la Llengua*", manifestant en el seu últim informe que la denominació dual, allegal i no oficial de "*valencià/català*"  s la que deu usar-se "*per a referir-se a la llengua local i històrica dels valencians*".

La Constitució Espanyola de 27 de desembre de 1978, en el seu art cul 3.1, estableix que *«el castell  és la llengua oficial de l'Estat»* i que *«tots els espanyols tenen el deure de conèixer-la i el dret a usar-la»*; en el punt 2 dispon que *«les atres llengües espanyoles seran també oficials en les respectives Comunitats Autònomes d'acort en els seus Estatuts»*; i afig en el punt 3 que *«la riquesa de les distintes modalitats lling istiques d'Espanya és un patrimoni cultural que serà objecte d'especial respecte i protecció»*.

El Poble Valencià, seguint la tradició històrica del Regne de València i dins del marc de la Constitució Espanyola, obtingué l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana, promulgat per Llei Org nica 5/1982, de primer de juliol. Com el propi preàmbul de l'Estatut diu, este "*fon fruit del consens de les principals forces polítiques valencianes que volgueren recuperar l'autogovern del nostre poble, fent us del dret a l'autonomia que la Constitució Espanyola reconeix a tota nacionalitat*".

Fins a hui els valencians havem respectat este consens en qüestions de denominació del territori, simbologia i nom del nostre idioma: punts bàsics que feren possible l'autonomia i han fet possible la convivència democràtica. El respecte dels valencians pel marc jurídic i constitucional ha segut una constant sempre; el nostre Estatut d'Autonomia és una Llei Org nica de l'Estat que desenrolla la Constitució Espanyola i forma part per tant del marc constitucional espanyol.

L'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana, en el seu art cul sext, dispon que:

- “1.- La llengua pròpia de la Comunitat Valenciana és el valencià.*
- 2.- L'idioma valencià és l'oficial de la Comunitat Valenciana, igual que ho és el castell , que és l'idioma oficial de l'Estat. Tots tenen dret a conèixer-los i a usar-los i a rebre l'enseny ncia del, i en, idioma valencià”.*

Per una atra banda, la Llei 4/1983 de 23 de novembre, d'Us i Ensenyança del Valencià, també denomina "*valencià*" a la llengua pròpia a lo llarc de tota la seua redacció, reconeixent-la com a llengua pròpia en el seu art cul 2:

"El valencià  s llengua pròpia de la Comunitat Valenciana i, en conseqüencia, tots els ciutadans tenen dret a conèixer-lo i a usar-lo oralment i per escrit tant en les relacions

privades com en les relacions en les instàncies públiques”.

La denominació de “valencià” és per tant, dins del marc jurídic estatutari i constitucional, l'única aplicable en organismes oficials per a la llengua pròpia del poble valencià. Un marc clarament delimitat per les normes lègals de més alt ranc de l'Estat Espanyol, les quals no poden ser contradites per l'interpretació forçada d'un dictamen sense valor jurídic, pels usos particulars d'entitats concretes en exercici de la seua llibertat d'expressió o de càtedra, ni, menys encara, per interpretacions particulars, que no són més que afirmacions de part.

Si segons l'Estatut d'Autonomia valencià, títol primer, artícul primer, punt 4, “*La Comunitat Valenciana, com a regió d'Europa, assumix els valors de l'Unió Europea i velarà pel compliment dels seus objectius i per la defensa dels drets de tots els ciutadans europeus*”, totes les institucions europees també han d'assumir els nostres valors i velar pel compliment de lo establert en el nostre marc jurídic constitucional i estatutari, en el que la llengua dels valencians, per voluntat majoritària dels valencians, no té una altra denominació que la de “valencià”, “llengua valenciana” o “idioma valencià”, com a reflex de la seua tradició històrica, l'us habitual pels valencians de tots els temps i la seua entitat com a modalitat lingüística diferenciada.

Una entitat diferenciada de la llengua valenciana que té el seu reflex en les seues pròpies versions lingüístiques oficials, distintes de les catalanes, i que la pròpia Advocacia de l'Estat ha reconegut recentment, senyalant que el valencià és només la llengua oficial de la Comunitat Valenciana i distinta, per tant, del català com a llengua cooficial de Catalunya i les Illes Balears.

Deixant a banda l'enriquidor debat filològic i respectant l'opinió d'alguna institució o partit polític en exercici de la llibertat constitucional d'expressió, mai en àmbits oficials, com el Consell d'Europa, pot usar-se una denominació del nostre idioma distinta a l'oficial, si volem assegurar el respecte a la llei i la convivència democràtica i pacífica.

Per tot açò, les institucions i entitats que firmen este document insten al Comitè d'Experts de la Carta Europea de les Llengües Regionals o Minoritàries del Consell d'Europa a que, corregint la redacció del seu últim informe, datat el 9 d'octubre de 2019, utilise i respecte en la redacció del citat informe la denominació oficial, estatutària i constitucional de “valencià”, “llengua valenciana” o “idioma valencià”, aixina com la seua consideració diferenciada respecte al català, d'acort en la llegalitat vigent i mantenint el mateix criteri que dit Comitè sostingué en informes anteriors.

Igualment, instem al Govern Espanyol i al Govern Valencià a que solliciten al Consell d'Europa l'estricta compliment de la llegalitat vigent en esta matèria, per damunt d'opinions particulars o partidistes.

En València, a 3 de març de 2020

Lo Rat Penat
d'Agricultura i Deports

Real Acadèmia de Cultura Valenciana
Ateneu Mercantil de València

Real Societat Valenciana